

MAAELUMINISTEERIUM

Põllumajanduse ja maaelu arengusuunad aastal 2019

Tarmo Tamm
Maaeluminister

28.11.2018

Põllumajandustulu on taas tõusuteel

2017. aastal Põllumajanduse **tegevusharu kogutoodang suurenes 18%**, millesse panustas suurel määral tootetoetuste suurenemine 8,6 miljonist eurost 24,1 miljoni euroni ehk lausa 2,8 korda.

Ettevõtjatulu suurenes pärast 2015. aastal alanud piimakriisi esimest korda, kasvades **1,8 miljonist eurost 2016. aastal 135,6 miljoni euroni 2017. aastal.**

Kõige rohkem mõjutas suurenemist **loomakasvatustoodang**, mis moodustas majandusharu toodangust 49%.

Väärtuse suurenemist mõjutas ka oluliselt **piimahinna tõus 38%**.

Taimekasvatustoodang suurenes hoolimata ilmast.

Eesti põllumajandussektori esimene poolaasta 2018

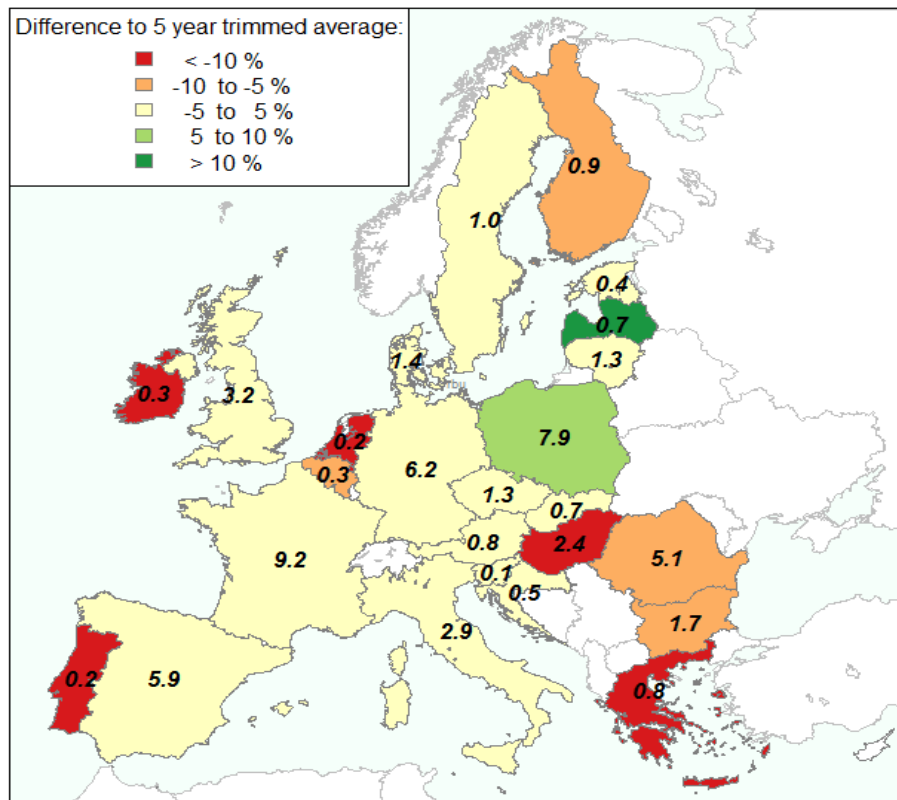
Piimalehmade produktiivsus kasvab – kuue kuuga toodeti lehma kohta 4660 kg piima, mis on kõrgeim esimese poolaasta näitaja Eestis.

Piima toodeti 2018. aasta esimesel poolaastal 405 000 tonni, mis on 3% enam kui eelmisel aastal samal perioodil.

Loomade arv on stabiliseerunud ja pöördunud kasvule: selle aasta 30. juuni seisuga oli piimalehmi umbes 1000, sigu 11 000 ja linde 253 000 võrra enam kui eelmisel aastal samal ajal.

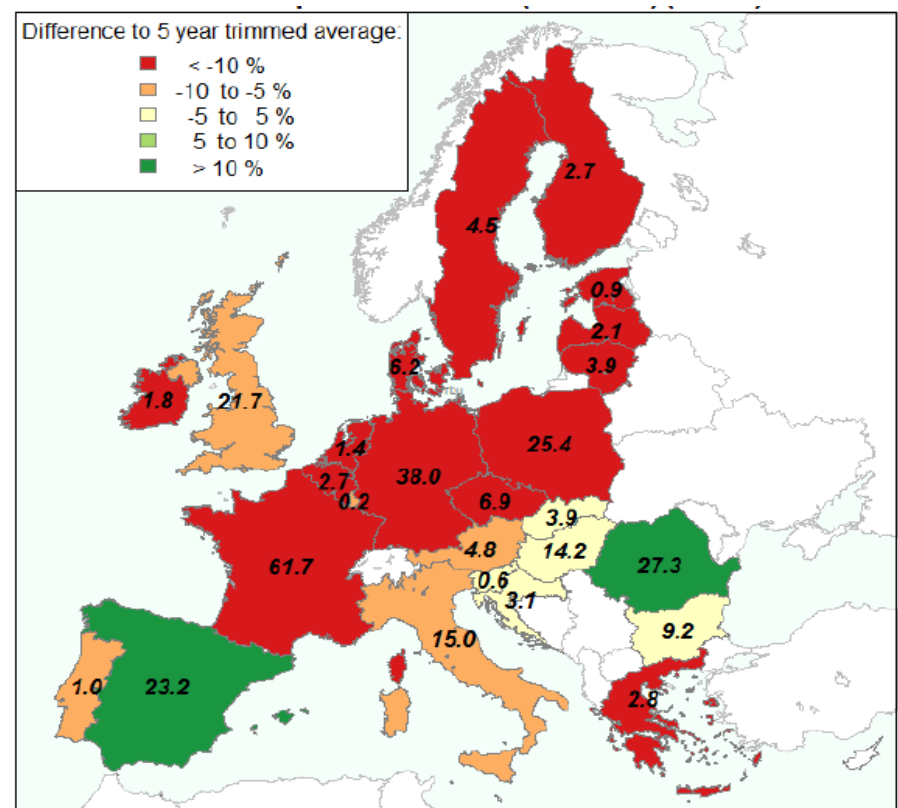
Euroopa Liidu teravilja kasvupinnad ja toodang (2018)

Teravilja kasvupinnad

EU28 area : 55.3 (million ha) Difference to 5 year trimmed average: -3 %

Teravilja toodang

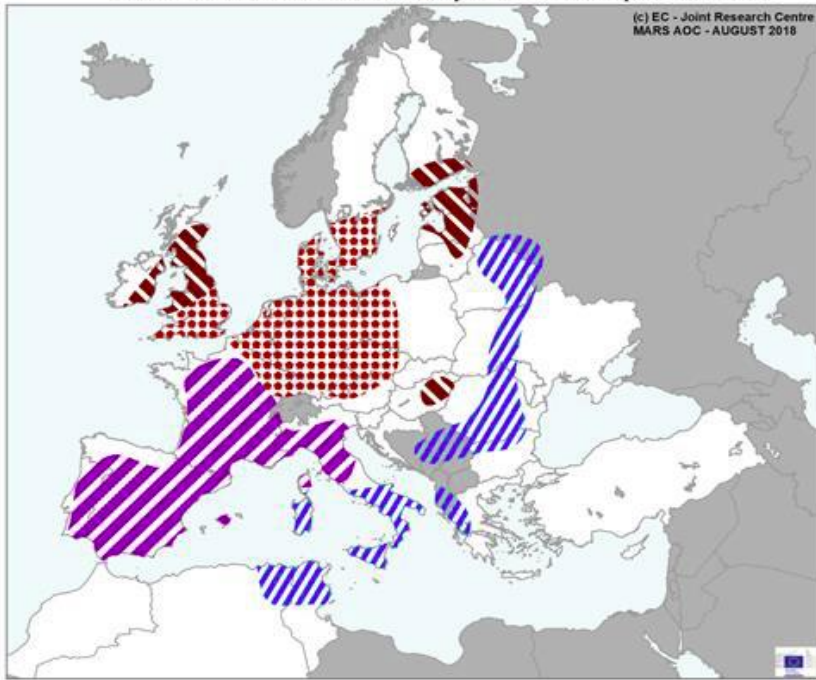
EU28 production : 282.7 (million t) Difference to 5 year trimmed average: -8 %

Ilmastik Euroopas

Juuli- september

AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

Based on weather data from 1 July 2018 until 1 September 2018

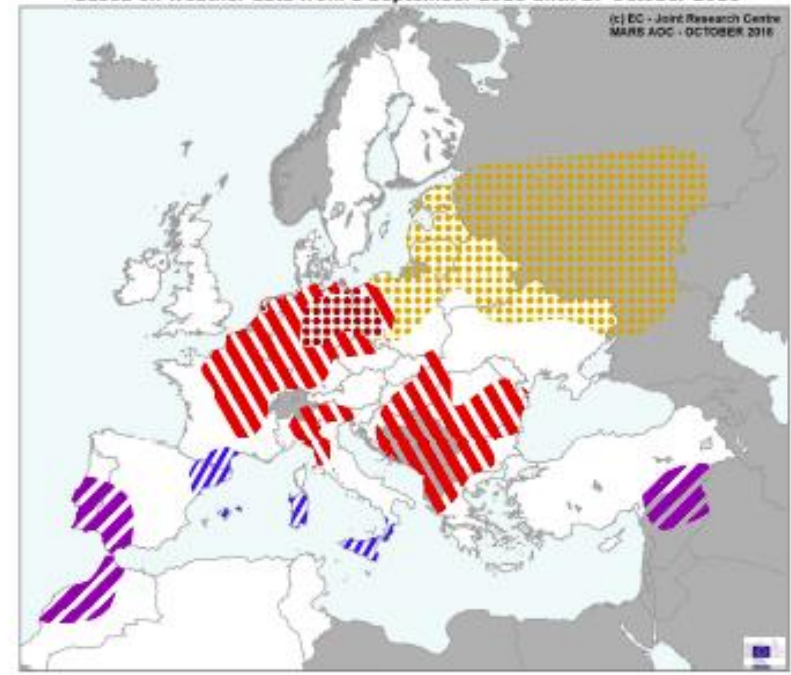

- Hot and dry conditions
- Drought
- Rain surplus
- Heat wave

September-oktoober

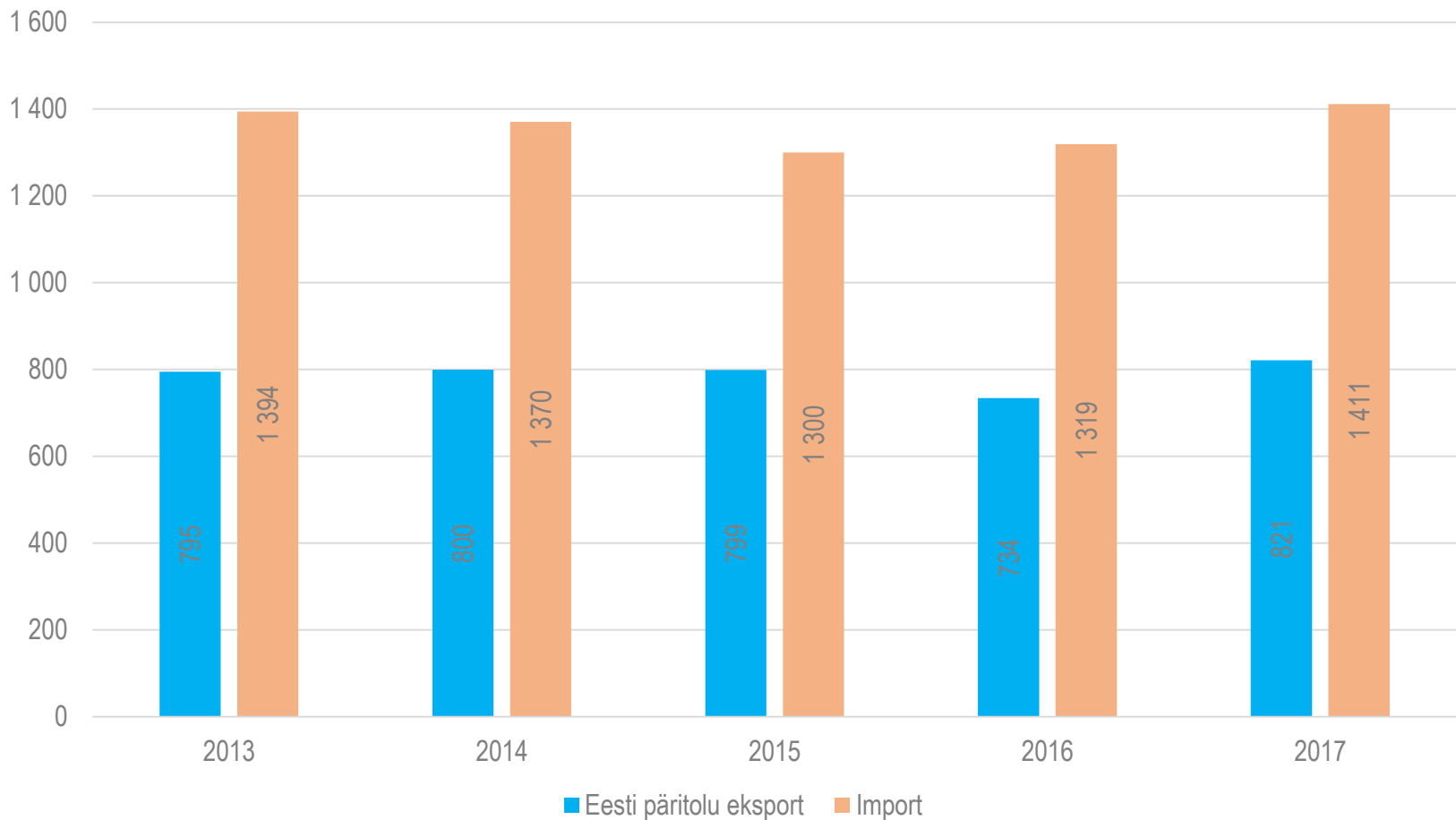
AREAS OF CONCERN - EXTREME WEATHER EVENTS

Based on weather data from 1 September 2018 until 27 October 2018

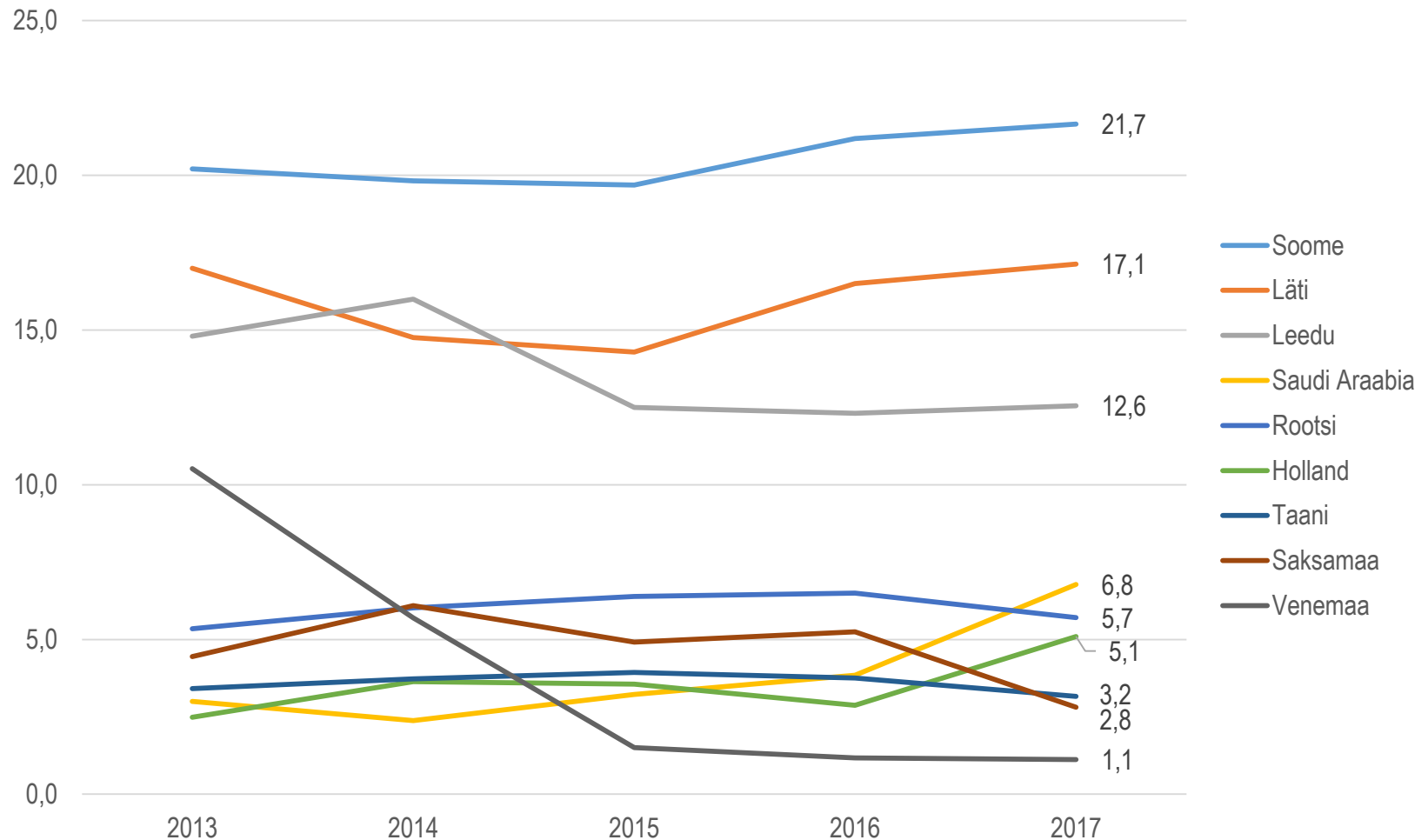

- Rain deficit
- Rain surplus
- Drought
- Temperature accumulation surplus
- Heat wave

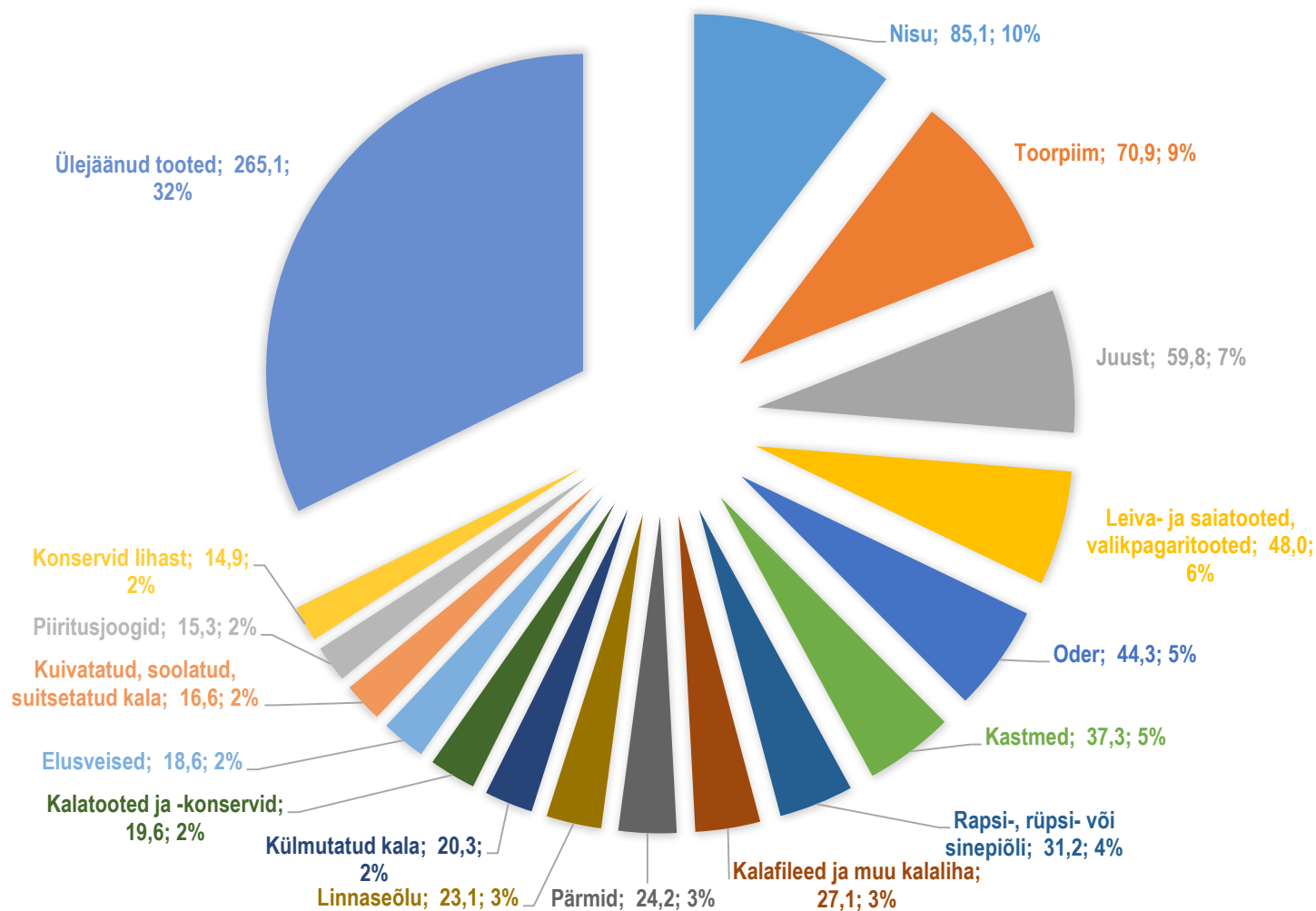
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade eksport ja import 2013-2017, mln €

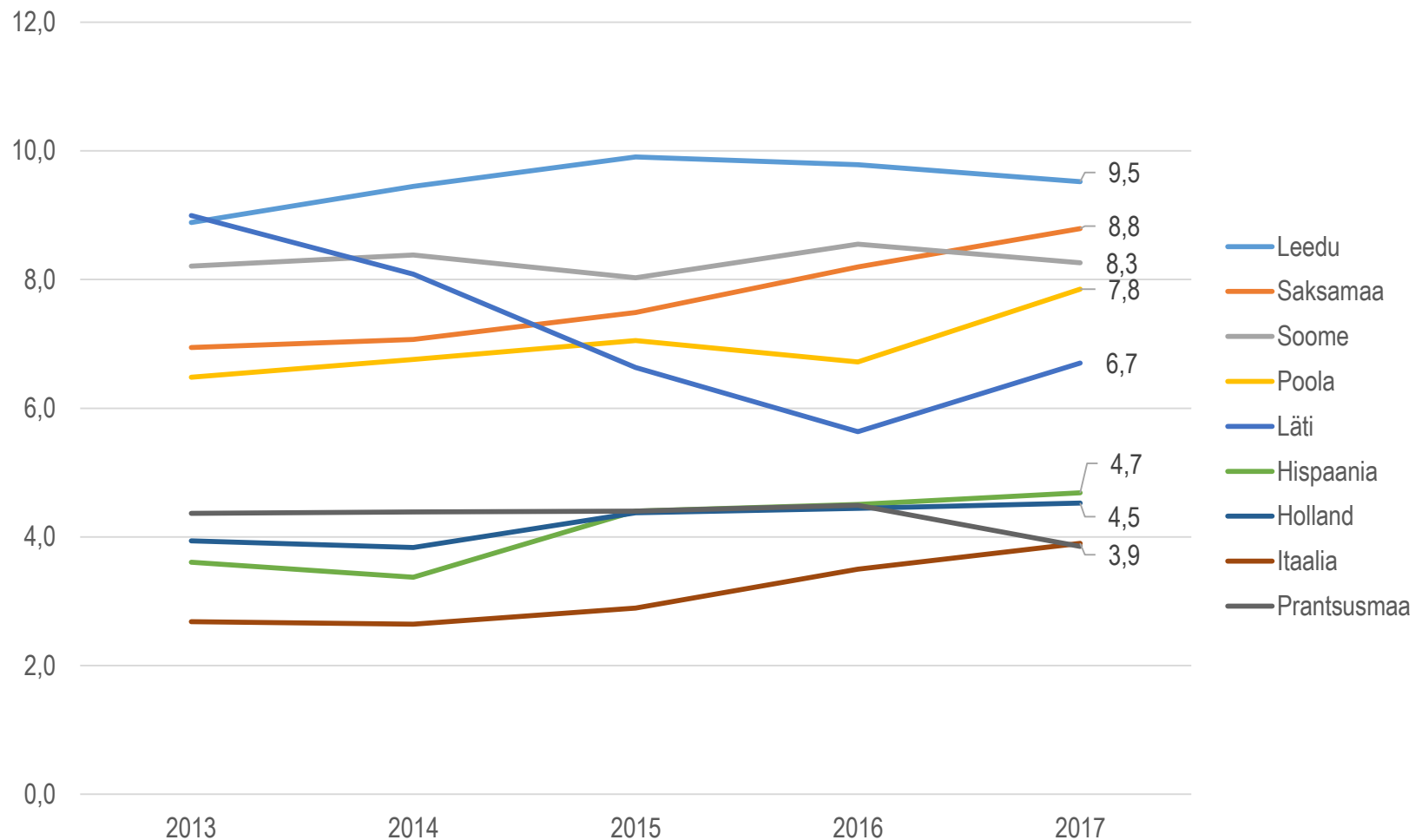
Eesti päritolu toidukaupade peamised sihtriigid 2013-2017, %

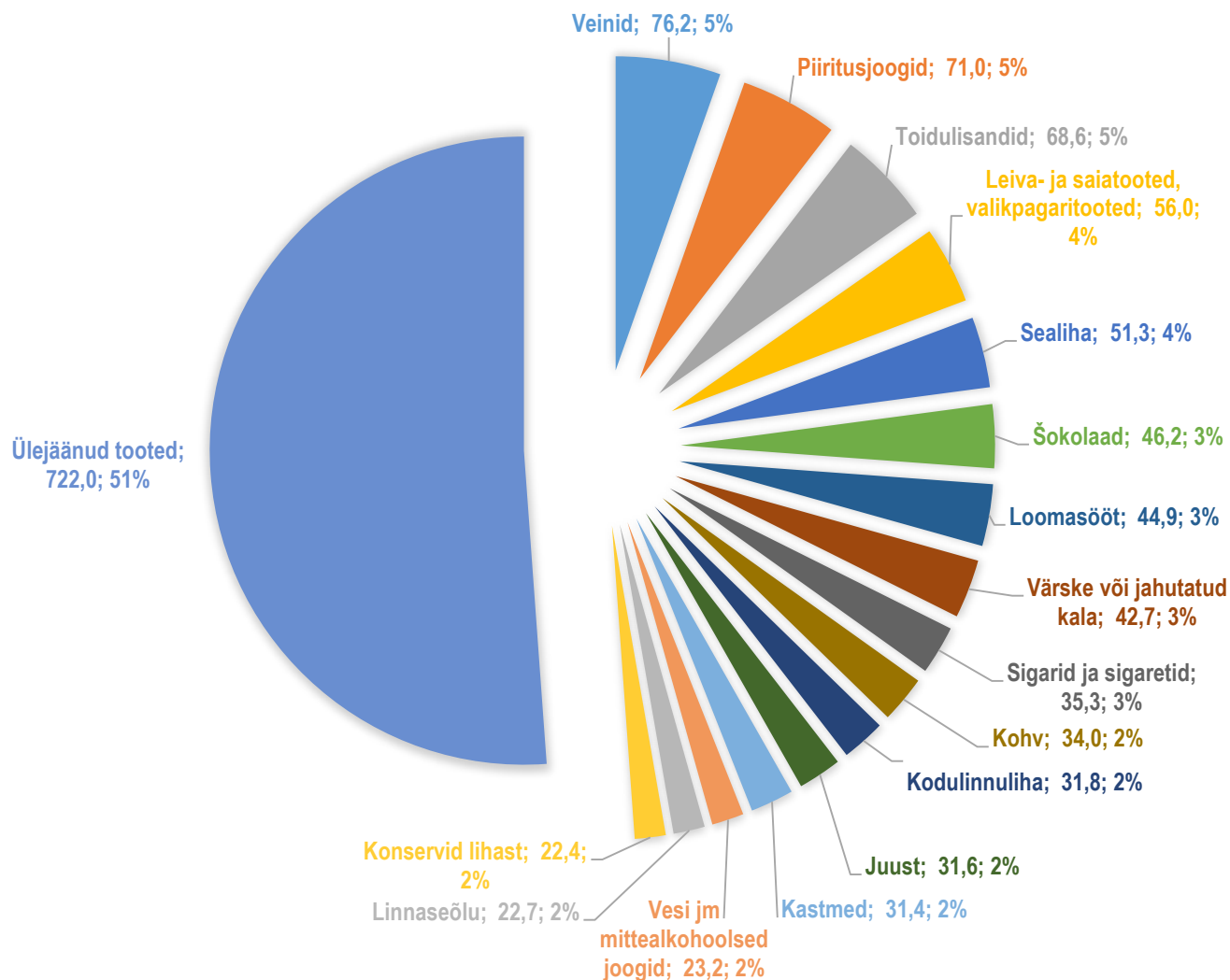
Põllumajandussaaduste ja toidukaupade eksport 2017, mln €

Toidukaupade impordi peamised päritoluriigid 2013-2017, %

Põllumajandussaaduste ja toidukaupade import 2017, mln €

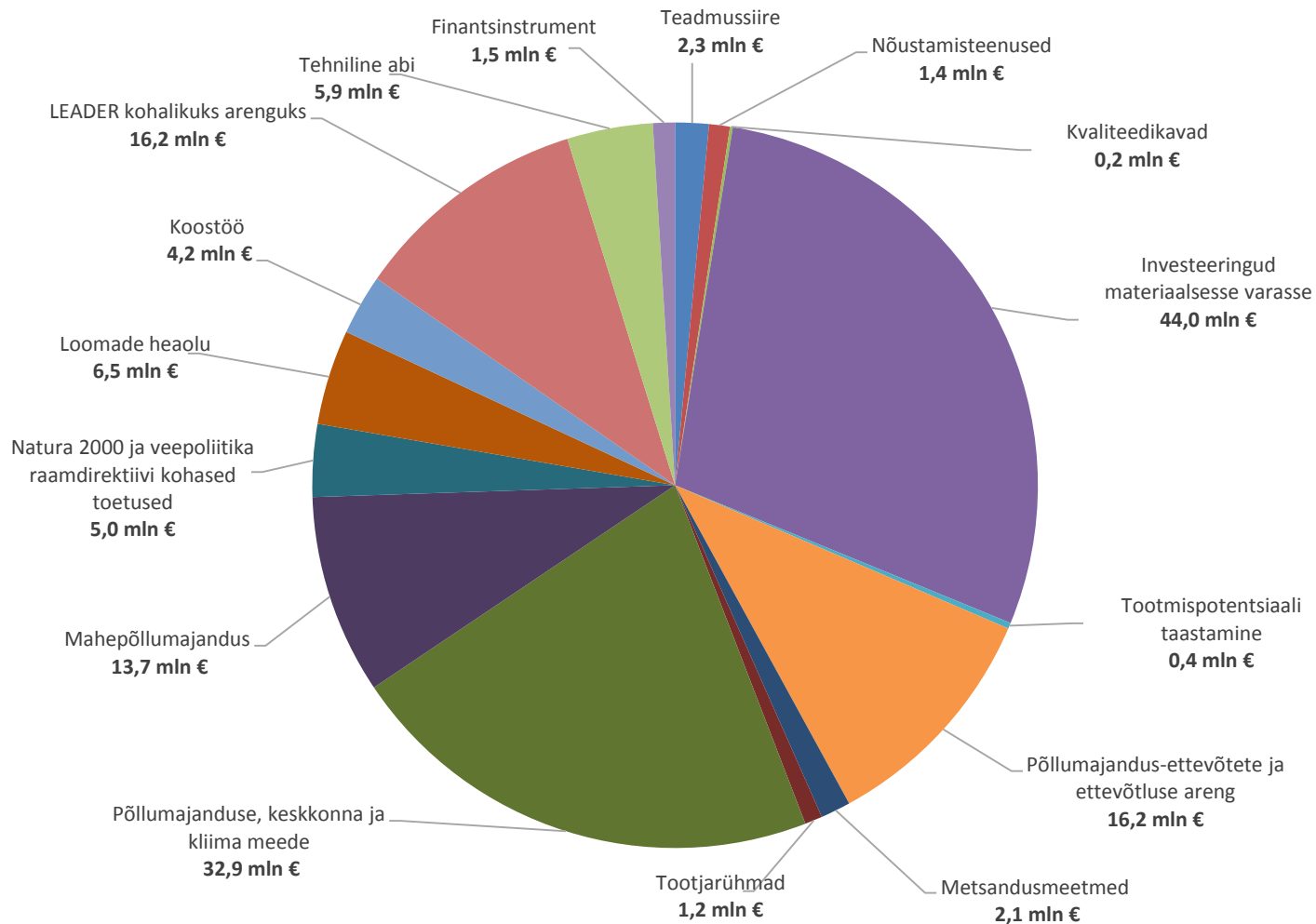

Eesti põllumajandust, maaelu ja kalandust toetatakse 2019. aastal kokku 349 miljoni euro ulatuses

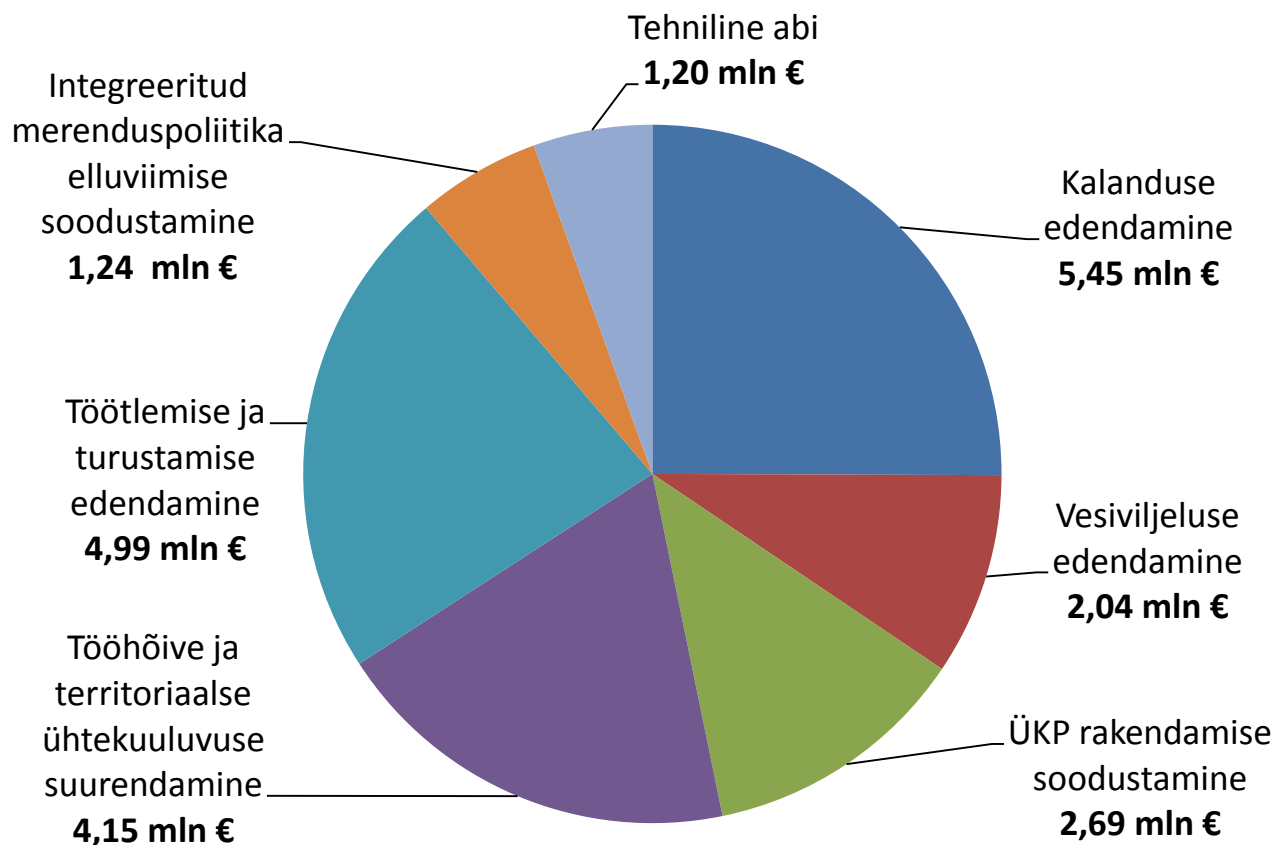
Olulisema osa moodustavad järgmised toetused:

- Eesti Maaelu arengukava kaudu toetatakse sektorit sihtotstarbeliselt 153,5 mln euroga
- Otsetoetused põllumajandustootjatele 144 mln eurot
- Kalanduse rakenduskava kaudu toetatakse sektorit sihtotstarbeliselt 21,8 mln euroga
- Riiklik üleminekutoetus põllumajandustootjatele 16,9 mln eurot

MAK 2019. a eelarve 153,5 mln eurot (sh Eesti kaasfinantseering 23,5 mln eurot)

EMKF 2019. a eelarve 21,8 mln eurot (sh Eesti kaasfinantseering 4,9 mln eurot)

Otsetoetused põllumajandustootjatele aastatel 2014- 2020

Aastate lõikes jaguneb alljärgnevalt:

2014 – 110 018 000 eurot

2015 - 114 378 000 eurot

2016 - 114 562 000 eurot

2017 - 123 704 000 eurot

2018 - 133 935 000 eurot

2019 - **143 966 000 eurot**

2020 - 169 366 000 eurot

Kokku 909 929 000 eurot

Riiklik üleminekutoetus põllumajandustootjatele aastatel 2017–2019

Aastate lõikes jaguneb eelarve alljärgnevalt:

2017 - 19 900 000 eurot

2018 - 18 400 000 eurot

2019 - 16 900 000 eurot

Kokku : 55 200 000 eurot

Maksimaalne võimalik summa üleminekutoetuse
maksmiseks aastal 2020 on **15 342 500 eurot.**

2019. aasta eelarves täiendavad vahendid

Tegevuskuludesse:

- 0,6 mln eurot toiduohutuse seire ja järelevalve mahu suurendamiseks
- 0,8 mln eurot sordiaretuse valdkonnaga seotud väljakutsetega toimetulekuks ja suurema lisandväärtusega sortide aretamiseks
- 0,5 mln eurot taimetervise ja mahepõllumajanduse järelevalve tagamiseks
- 0,9 mln eurot veterinaararstide töötasudeks

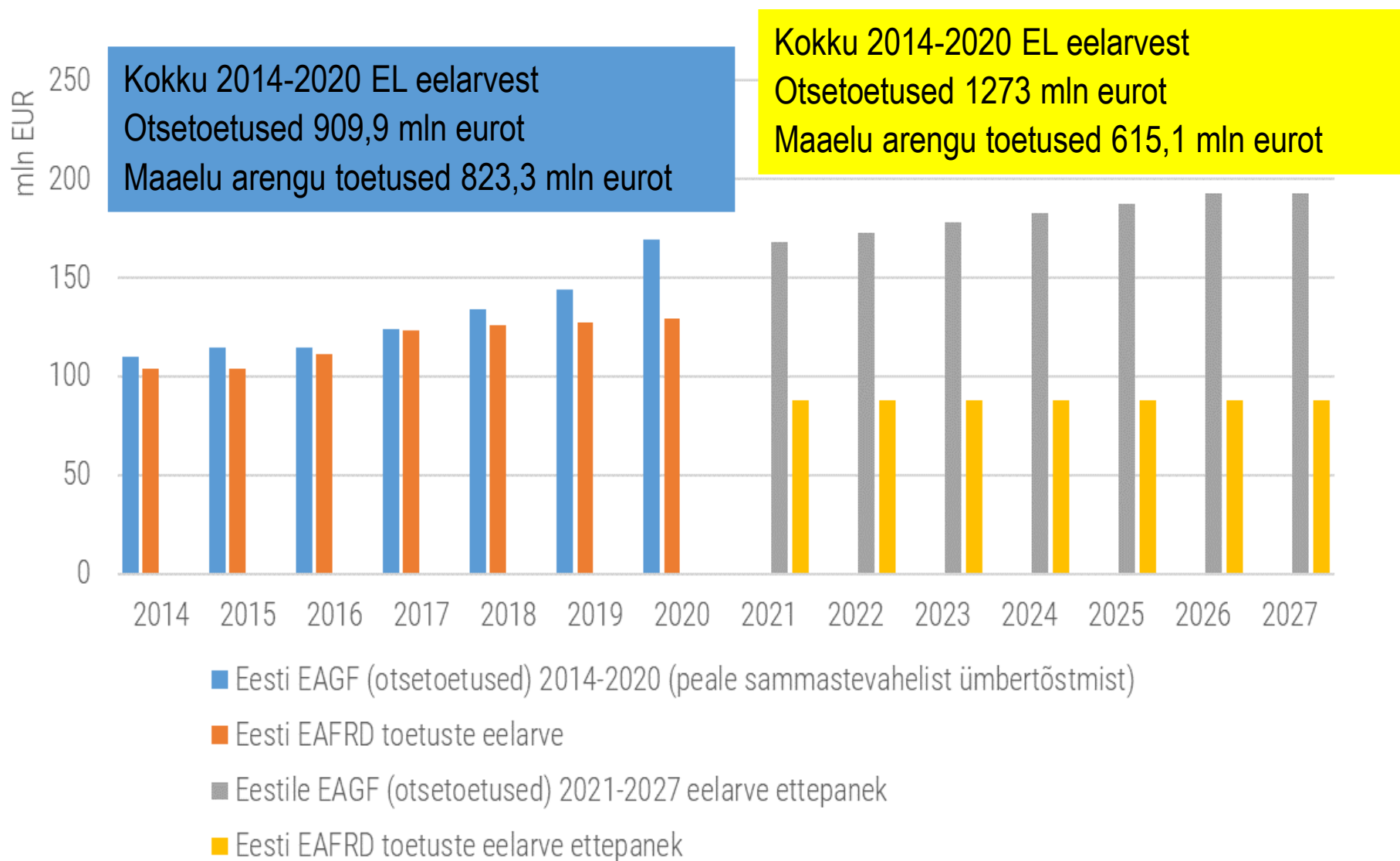
Sihtotstarbelisteks toetusteks:

- 0,6 mln eurot mesilaspere toetusmeetme käivitamiseks
- 0,3 mln eurot Eesti Maaülikoolile veterinaarõppe korraldamiseks

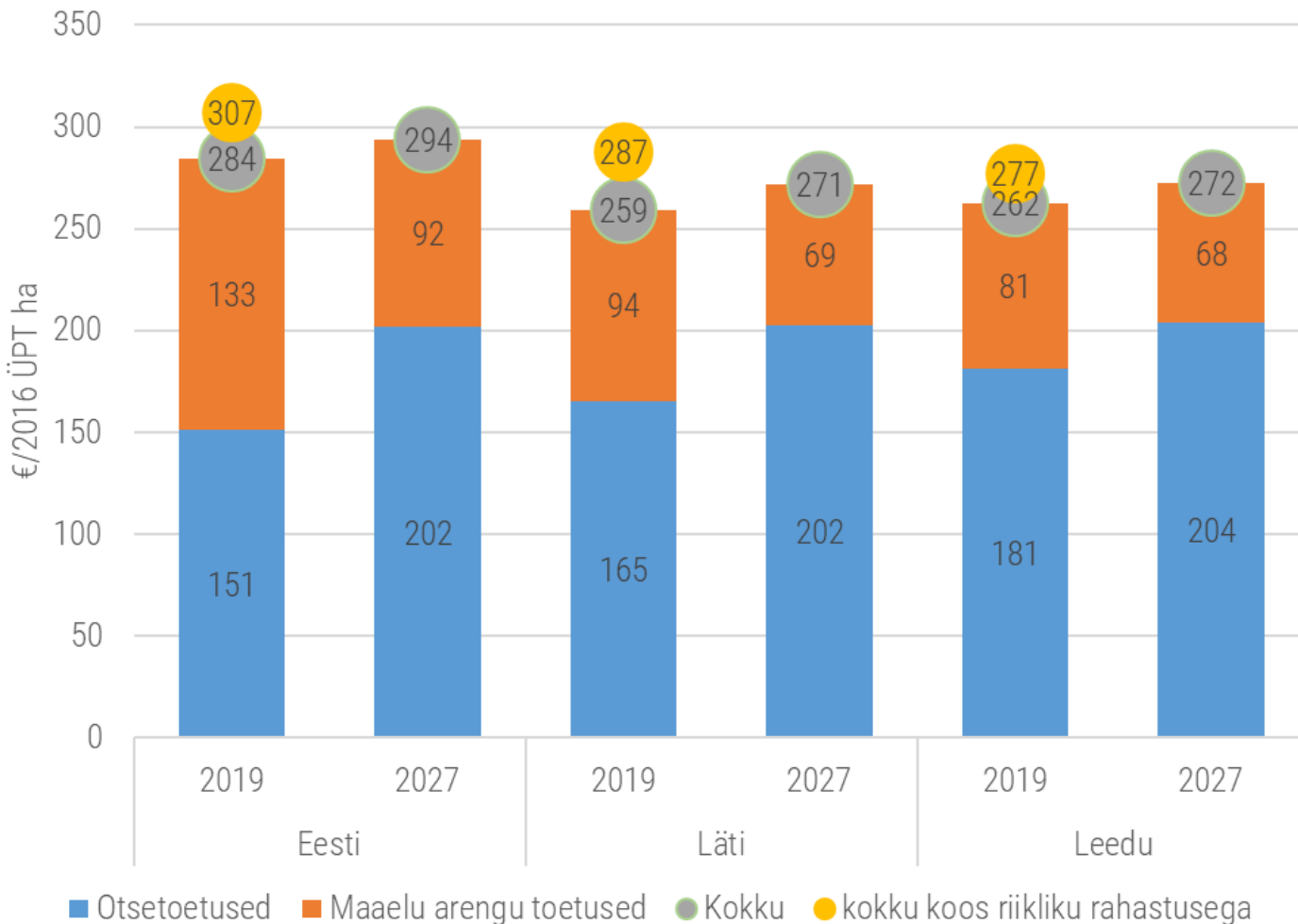
Investeeringuteks:

- 3,1 mln eurot Eesti Taimikasvatuse Instituudi aretuskeskuse ehituseks ja sisustamiseks (vahendid planeeritud RKAS (ehituseks) ja RM (sisustuseks) eelarves).

Põllumajandustoetused Eestis

Otsetoetused ja maaelu arengu toetused Eestis, Lätis ja Leedus

Käibekapitali laen väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele

Eesmärk - põllumajandustootjate ebasoodsatest ilmastikutingimustest ning kliima- ja loodusnähtustest tingitud olukorra leevendamine

Sihtgrupp - põllumajandustoodete esmatootmisega tegelevad ettevõtjad

Sihtotstarve - käibekapitali laen ilmastikust tingitud kahjude tõttu vähenenud likviidsuse taastamiseks

Summa - kuni 200 000 eurot

Intress - fikseeritakse laenu välja andmise hetkel, Euroopa Keskpanga põhi-refinantseerimise operatsioonidele kohaldatav intressimäär pluss minimaalselt 4%

Kestus - kuni 3 aastat kuni 12-kuulise maksepuhkusega

Tagatised - kinnisvara, vallasvara, muud laenuandja poolt aktsepteeritavad ja vajalikuks peetavad tagatised. Tagatis peab katma vähemalt 50% laenusummast

Põllumajanduskindlustustoetus

- MAK 2014-2020 UUS meede, käivitub 2019!
- Eelarve **2 miljonit eurot**
- Toetatavad on makstavad kindlustusmaksed
- Hüvitatavad kahjud – **ebasoodsad ilmastikutingimused**; looma- või taimehaigus; kahjurite levik; keskkonnajuhtum; meetmed taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või leviku piiramiseks
- Kindlustatavad esemed – **tera- ja kaunvili, heinaseeme, õlikultuur, kartul, köögivili, puuvili, marjad, viljapuu, marjapõõsas, puukooliistandus, dekoratiivtaim**, veised, sead, lambad, kitsed, hobused, kodulinnud ning mesilaspere
- Kahjustunud rohkem kui **20% asjaomase põllumajandustootja toodangust** (3 või 5 aasta toodangust)
- Toetus **70%**

Põllumajanduspotentsiaali taastamine

- MAK 2014-2020 meede 5 Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustatud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine
- Toetatakse eriti ohtliku loomataudi või ohtlike taimekahjustajate põhjustatud põllumajanduspotentsiaali taastamist
- Vähemalt 30% loomadest hukkunud või 30% taimede kasvupinnast hävinud
- Toetatakse loomade või taimede ostu
- Toetus kuni 100% ja 250 000 eurot
- Eelarve 2 miljonit eurot

Lisavõimalused:

- Hävinud rohumaa külvi uuesti külvid

Eeldused:

- MAK 2014-2020 ja meetmemääruse muutmine
- MAK siseselt lisavahendite leidmine
- Hinnanguline põuakahjustatud heintaim külvide pind ca 17 500 ha
- Eelarvevajadus u 6,5 miljonit eurot

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!